

Konferencie k 100. výročiu štatistiky na území bývalého Československa

Ivan Brezina¹, Erik Šoltés²

Na jeseň tohto roku Fakulta hospodárskej informatiky Ekonomickej univerzity v Bratislave v spolupráci so Slovenskou spoločnosťou pre hospodársku informatiku zorganizovala na svojej pôde vedecké konferencie pri príležitosti 100 rokov štatistiky na území bývalého Československa.

Ak sa obzrieme do histórie, tak 28. januára 1919 bol zákonom č. 49 o organizácii štatistickej služby založený *Státní úřad statistický* (SÚS) ako nový orgán poverený celoštátnymi štatistickými šetreniami. Od 1. januára 1993, dňa vzniku samostatnej Slovenskej republiky, pôsobí ako samostatná inštitúcia *Štatistický úrad SR*, ktorý je ústredným orgánom štátnej správy Slovenskej republiky pre oblasť štátnej štatistiky. K rozvoju štatistiky na Slovensku v oblasti ekonómie prispieva aj *Fakulta hospodárskej informatiky*, pod ktorú spadá *Katedra štatistiky*. Štatistika sa na *Ekonomickej univerzite v Bratislave* vyučovala už od vzniku jej predchodkyne *Vysokej obchodnej školy*, kde sa prednášala matematická štatistika, potom hospodárska štatistika a národohospodárska štatistika. V roku 1950 bol založený *Ústav sociálno-ekonomickú štatistiky* ako jeden z novozriadených ústavov školy. Tento možno považovať za predchodcu *Katedry štatistiky a matematiky*, ktorá vznikla na jeho pôde v roku 1952. Od roku 1962 začala katedra pôsobiť samostatne pod názvom *Katedra štatistiky*. V roku 1968 vznikla *Fakulta riadenia Vysokej školy ekonomickej*, na ktorej pôsobila ako jedna zo 6 kateder aj *Katedra štatistiky*. Od roku 1991 sa *Fakulta riadenia* premenovala na *Fakultu hospodárskej informatiky*. Na *Ekonomickej univerzite v Bratislave* a špeciálne na *Fakulte hospodárskej informatiky* má *Katedra štatistiky* významné postavenie, a to tak vo vzdelávacej, ako aj vo vedeckovýskumnej činnosti.

Vzhľadom na význam štatistiky pre Fakultu hospodárskej informatiky Ekonomickej univerzity v Bratislave a pre jej predchodkyňu Fakultu riadenia Vysokej školy ekonomickej, usporiadala fakulta 2 konferencie k 100. výročiu štatistiky na území bývalého Československa.

Prvá konferencia s názvom **100 rokov štatistiky v Československu – Štatistika včera, dnes a aktuálne výzvy v budúcnosti** bola organizovaná pod záštitou predsedu Štatistického úradu SR Ing. Alexandra Balleka a dekana fakulty prof. Ing. Ivana Brezina, CSc. v dňoch **14. a 15. novembra 2019**. 14. novembra sa uskutočnilo plenárne rokovanie, na ktorom prezentovali svoje príspevky:

- Ing. Alexander Ballek – predseda Štatistického úradu SR,
- Ing. Marek Rojíček, Ph.D. – predseda Českého štatistického úradu,
- PhDr. Ľudmila Ivančíková, PhD. – generálna riaditeľka sekcie sociálnej štatistiky a demografie ŠÚ SR,
- Ing. Ľubomír Kadlečík – manažér úseku štatistik a prognózovania, TREXIMA Bratislava, spol. s r.o.,
- Mgr. Ivan Kasanický, Ph.D. – Data Scientist zo softvérovej spoločnosti SAS Slovakia s.r.o.,
- doc. RNDr. Luboš Marek, CSc. – vedúci Katedry štatistiky a pravdepodobnosti, Fakulta informatiky a štatistiky, Vysoká škola ekonomická v Prahe,

¹ Ekonomická univerzita v Bratislave, Fakulta hospodárskej informatiky, Katedra ekonometrie a operačného výskumu, Dolnozemska cesta 1, 852 35 Bratislava, ivan.brezina@euba.sk.

² Ekonomická univerzita v Bratislave, Fakulta hospodárskej informatiky, Katedra štatistiky, Dolnozemska cesta 1, 852 35 Bratislava, erik.soltes@euba.sk.

- doc. Ing. Mária Vojtková, PhD. – vedúca Katedry štatistiky, Fakulta hospodárskej informatiky, Ekonomická univerzita v Bratislave.

15. novembra konferencia pokračovala rokovaním v sekciách.

Druhou konferenciou k 100. výročiu štatistiky na území bývalého Československa bola konferencia **100 rokov štatistiky v Československu – Aktuálne otázky a odpovede**, ktorá sa uskutočnila **12. decembra 2019** a pozvané prednášky odprezentovali prof. Ing. Josef Jablonský, CSc. z Fakulty informatiky a štatistiky Vysokej školy ekonomickej v Prahe a doc. Mgr. Erik Šoltés, PhD. z Katedry štatistiky našej fakulty.

Účastníci konferencií sa dozvedeli o vývoji vzdelávania štatistiky na Ekonomickej univerzite v Bratislave a na Vysokej škole ekonomickej v Prahe, o aktuálnych otázkach spracovania rôznych druhov štatistických údajov, o stave príprav sčítania obyvateľov, domov a bytov, ktoré sa uskutoční v roku 2021. Prezentované boli výsledky viacerých analýz prierezových a longitudinálnych údajov o ekonomických, demografických a sociálnych ukazovateľoch v SR a v EÚ. Na konferencii sa diskutovalo aj o využití štatistických a analytických softvérov v súčasnosti a v budúcnosti a o fenoméne Big data. Výstupom z konferencií sú dva zborníky vedeckých príspevkov.

dekan a prodekan pre vedu a doktorandské štúdium
Fakulty hospodárskej informatiky
Ekonomickej univerzity v Bratislave